

Posudek oponentky diplomové práce

Autor: Bc. Matyáš Strnad

Název práce: Volební účast v referendech v Latinské Americe

92 stran bez příloh

Charakter tématu a vymezení práce

Autor M. Strnad si pro svou práci zvolil nosné a velmi relevantní téma volební účasti v referendech v regionu referendům zaslíbeném, tedy v Latinské Americe, přičemž volební účast sleduje především na bázi komparativní perspektivy za využití regresních modelů. Pojetí práce M. Strnada je chvályhodné, neboť se oproštuje od kompilativních hrozeb a vrhá se do originálních vod, které otvírají prostor pro vlastní závěry a politologický přínos. V úvodu autor prezentuje svou hlavní hypotézu, která říká, že nejdůležitějšími determinanty pro volební účast v referendech jsou demokratická tradice, subjektivní důležitost a kontextuální mobilizace.

Můj posudek nebude úplně rozsáhlý, což je dobré znamení.

Metodologické zakotvení a práce se zdroji

Práce má celkově promyšlený jak metodologický tak teoretický design založený na regresních modelech zkoumání využívajících pro samotný výzkum jak agregovaných dat z rozličných a relevantních databází tak sekundárních dat. M. Strnad se velmi podrobně v několika kapitolách věnuje celkovému výzkumnému designu práce, přičemž by jistě bylo možné debatovat nad některými proměnnými či jejich operacionalizací, nicméně celkové vyznění působí promyšleně.

Co se týká práce se zdroji, je třeba konstatovat, že autor využil velmi bohatou základnu cizojazyčných ale i relevantních českých zdrojů. Samotný přehled pramenů a literatury (79 až 92) je rozsáhlý a zahrnuje nejen odkazy na klíčovou literaturu, ale i databáze a další primární prameny. Jen nevím, proč např. Bormann, Golder (2013) je v seznamu zdrojů mezi prameny, když jde o materiál z časopisu Electoral studies. Možná to M. Strnad bere spíše jako databázi než jako odborný text. Práce zahrnuje bohatý a relevantní poznámkový aparát. Práce je doplněna seznamem zkratk. Citační norma je používána v souladu s interními pravidly.

Struktura práce

Text je členěn logicky do tří hlavních kapitol, strukturu hodnotím jako logickou a vyváženou, zcela odpovídá tomu, jak je práce v úvodu koncipována a vymezena. Z hlediska úvodu, který je poměrně rozsáhlý (s. 9 až 19), lze konstatovat, že autor provedl precizní vhled do zkoumané problematiky. Úvod obsahuje v kvalitním podání potřebné náležitosti jako je ospravedlnění tématu, hlavní hypotéza, logické časové vymezení a zejména velmi dobrý rozbor stávající literatury, který pokračuje ještě v první kapitole, k prvkům přímé demokracie a referendům jako takovým. Oceňuji i to, že autor neopomíjí upozornit i na kritické a limitující aspekty svého zkoumání.

V první kapitole se M. Strnad podrobněji vyjadřuje k otázce teorie, literatury a metodologie. Místy tato kapitola působí trochu jako leporelo, kdy čtenář lapá po ideové niti spojující jednotlivá prezentovaná témata a teoretické koncepty, ale pak se najde. Na začátku M. Strnad upozorňuje na komplikovaný vztah mezi prostředky přímé demokracie a samotnými dopady na kvalitu demokracie apod. Teoretickému hledisku se věnuje hned několik podkapitol (zejm. 1.2, 1.3) první části práce, v nichž autor

kriticky představuje nejrůznější teoretické přístupy ke zkoumání prvků přímé demokracie. Dále se M. Strnad věnuje neformálním institucím, politickému vývoji a význačnosti voleb atd. Velmi podstatné jsou podkapitoly, v nichž M. Strnad operacionalizuje jednotlivé proměnné. U socio-ekonomických faktorů je možné zvážit např. využití NBI (Necesidades Básicas Insatisfechas). Poněkud problematicky na mě působí uchopení proměnné subjektivní důležitosti, byť samotnou proměnnou autor v závěru hodnotí jako statisticky přínosnou (s. 77).

Druhá kapitola pojednává o samotné volební účasti a její součástí je jak představení a interpretace regresních modelů, tak i kvalitativní pasáž, která kontextuálně a veskrze správně napomáhá chápat souvislosti volební účasti a stanovených proměnných. V samotném závěru práce autor precizně prezentuje klíčové výstupy svého zkoumání, zodpovídá jednotlivé části hypotézy a taktéž na s. 78 uvádí hlavní přínosy své práce, případně další směry zkoumání.

Formální stránka

Po formální stránce je předložený text na velmi dobré úrovni. Gramatické či jiné drobné textové chyby se objevují spíše výjimečně („na venek“ s. 13, s. 33). Z hlediska stylistického se text dobře čte, je psán inteligentním jazykem.

Závěrem

Práci celkově hodnotím jako zdařilou. V podstatě ve všech směrech bez jakéhokoli problému naplňuje očekávané standardy pro diplomové práce, v mnohém tyto standardy i překonává (volba a celková propracovanost výzkumného designu atp.). Autor jednoznačně prokázal, že je schopen pracovat s odbornými zdroji, že je metodologicky a teoreticky vybaven a taktéž se dokáže popasovat s interpretativními výzvami.

Práci tedy nemohu než ráda doporučit k obhajobě.

V Hradci Králové dne 30. 5. 2018.

Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.